

**UCHWAŁA NR XXI/170/2020
RADY MIEJSKIEJ W MROCZY**

z dnia 29 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 713) i art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 1396 ze zm.¹⁾), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Mroczy

Jarosław Odrobiński

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019r. poz. 1403, 1495, 1501, 1527, 1579, 1680, 1712, 1815, 2087, 2166, Dz.U. z 2020r. poz. 284,695)

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka za lata 2017 – 2019

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXI/170/2020
Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 29 maja 2020 r.

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA I GMINY MROCZA
ZA LATA 2017 – 2019**

Mroczka, kwiecień 2020

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
1.2. Cel przygotowania raportu	3
1.3. Okres, jaki obejmuje raport.....	4
1.4. Zakres raportu	4
1.5. Materiały źródłowe	5
2. Ocena realizacji przedsięwzięć w latach 2017-2019 ujętych w gminnym Programie ochrony środowiska	6
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania programu.....	38
4. Podsumowanie i wnioski	46
Spis tabel.....	49

Wstęp

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.) w celu realizacji polityki ekologicznej państwa wszystkie szczeble administracji samorządowej mają obowiązek opracowania programów ochrony środowiska. Wykonując ten obowiązek organ wykonawczy Miasta i Gminy Mroczka opracował dokument pn. *„Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”*, który przyjęty został Uchwałą Nr XXVII/238/2016 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 października 2016 roku. Według art. 18 ust. 2 cyt. ustawy, z wykonania programu organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport, który przedstawia radzie gminy. Zarówno w ustawie Prawo ochrony środowiska, jak i w innych aktach prawnych, nie ma sprecyzowanych wymagań dotyczących formy i struktury, jakimi powinien charakteryzować się raport z realizacji ww. Programu. Nie została również opracowana standardowa, modelowa metoda oceny gminnych POŚ.

Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowią m. in. następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r., poz. 293 z późn. zm.);
- 5) Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (Dz. u. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.).

Cel przygotowania raportu

Celem niniejszego opracowania jest ocena efektów realizacji zadań ujętych na lata 2017-2019 w *„Programie ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”*. Raport jest zatem próbą weryfikacji i wstępnej oceny

wykonania tego, co zostało zapisane w Programie Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Mroczka, a co zostało zrealizowane w latach 2017 - 2019.

Okres, jaki obejmuje raport

Raport obejmuje okres sprawozdawczy trzech lat kalendarzowych od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zakres raportu

Harmonogram realizacyjny Programu Ochrony Środowiska zakłada realizację działań Gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz planowanymi przez jednostkę inwestycjami.

Głównymi celami strategicznymi dla Gminy Mroczka, w nawiązaniu do prowadzonej obecnie polityki zrównoważonego rozwoju (obowiązującego dotąd Programu Ochrony Środowiska) są:

1. Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy do wymaganych standardów
2. Zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska
3. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń dla środowiska i mieszkańców ze strony pola elektromagnetycznego
4. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych
5. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej
6. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
7. Ochrona gleb
8. Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami
9. Ochrona zasobów przyrodniczych
10. Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Materiały źródłowe

W szczególności podstawą sporządzania Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska za lata 2017 – 2019 były:

- Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2025,
- Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta i Gminy Mroczka za lata 2017, 2018, 2019
- Sprawozdania statystyczne przekazywane do GUS ,
- Dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- Dane pochodzące z GIOŚ i WIOŚ w Bydgoszczy.

Ocena realizacji przedsięwzięć w latach 2017-2019 ujętych w gminnym Programie ochrony środowiska**Tabela 1 Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mrocza, lata 2017-2019**

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
CEL - DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO NA TERENIE GMINY DO WYMAGANYCH STANDARDÓW				
1.	Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych, ocieplenie przegród zewnętrznych (ścian, stropów, dachów), promowanie budownictwa energooszczędnego w obiektach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnych	- Modernizacja kotłowni w budynku przy ul. Plac Wolności 5 w Mroczy. W ramach zadania zmodernizowano kotłownię centralnego ogrzewania zlokalizowaną w budynku przy ul. Plac Wolności 5. W ramach zadania wykonano m. in. prace polegające na montażu pieca c.o., palnika, drzwi spełniających wymogi przeciwpożarowe, wymianie instalacji elektrycznej oraz odnowieniu pokryć ściennych. Prace modernizacyjne zrealizował Zakład Gospodarki Komunalnej w Mroczy na podstawie zlecenia nr 272.2.213.2017 z dnia 29.11.2017r. Koszt wykonania prac wyniósł 40 000,00 zł.	2017	40.000,00 zł
		- Dokonano zakupu pieca i oprzyrządowania celem remontu kotłowni centralnego ogrzewania budynku Szkoły Podstawowej w Witosławiu, za kwotę 50 000,00 zł.	2017	50.000,00 zł
		- Wymiana stolarki okiennej wraz z orynowaniem w szkole Podstawowej w Mroczy za kwotę 136.434,38 zł.	2018	136.434,38 zł
		- Przebudowa obiektu WDK w Witosławiu na potrzeby oddziału przedszkolnego” 173.681,66 zł	2019	173.681,66 zł
		- Remont elewacji, dachu i jego elementów oraz wymiana uszkodzonych		

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		okien w budynku Szkoły Podstawowej w Mroczy 279.660,28 zł	2019	279.660,28
		- Remont kotłowni centralnego ogrzewania wraz z wymianą osprzętu c.o i c.w.u w Szkole Podstawowej w Witosławiu, gm. Mroczka, w ramach otrzymanej promesy z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 maja 2019r. na usuwanie skutków klęsk żywiołowych 79.066,38 zł	2019	79.066,38 zł
2.	Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, elektrownie wiatrowe)	<p>Gmina Mroczka Uchwałą nr XX/182/2016 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 29 kwietnia 2016 r., przyjęła Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Mroczka.</p> <p>Jest to dokument strategiczny, obejmujący swym zakresem obszar Gminy Mroczka. Istotą planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. Określa on wizję rozwoju Gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jego zadaniem jest podniesienie efektywności energetycznej, zwiększenie poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak również redukcja emisji gazów cieplarnianych. Czynności te w konsekwencji mają służyć wszystkim mieszkańcom gminy poprzez poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie kosztów energii. Kluczowym elementem Planu jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz wdrożenia nowych technologii zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.</p> <p>- Budowa/modernizacja budynków użyteczności publicznej z uwzględnieniem energooszczędności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa świetlicy wiejskiej w Ostrowie. W obiekcie świetlicy	2017-2019	

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>zastosowano nowoczesne urządzenia służące ochronie środowiska. Dla pomieszczeń świetlicy jako uzupełniające źródło ciepła zaprojektowano instalację fotowoltaiczną zasilaną poprzez instalację solarną – 12 paneli mocowanych na dachu budynku oraz poprzez turbinę wiatrową na słupie systemowym. Ponadto poza standardowym wyposażeniem obiekt świetlicy posiada centralę wentylacyjną nawiewno-wywiewną z odzyskiem ciepła.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W sierpniu 2018 roku Gmina Mroczka złożyła wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Przebudowa i rozbudowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej”. <p>- Systematyczna wymiana oświetlenia w budynkach UMiG w Mroczy na bardziej efektywne energetycznie.</p> <p>- Przystąpienie przez Gminę Mroczka do grupy zakupowej na zakup energii elektrycznej w zakresie oświetlenia drogowego oraz obiektów.</p> <p>- Przystąpienie przez Gminę Mroczka oraz Jednostki organizacyjne do grupy zakupowej na zakup energii elektrycznej.</p> <p>- Modernizacja oświetlenia ulicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Montaż lampy solarnej typ Hybryda w Drążnie • Wymiana oświetlenia na lampy typu LED – Plac 1 Maja. Zadanie polegało na poprawie jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego obejmujących swym zakresem oświetlenie w obrębie przebudowanego Rynku w Mroczy. Zadanie dotyczyło demontażu 12 słupów stalowych z oprawami sodowymi i zabudowy 16 słupów stalowych z oprawami LED. <ul style="list-style-type: none"> • Budowa Przedszkola Miejskiego w Mroczy w ramach	2018	849.559,17 zł
			2018	8.730 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (inwestycja uzyskała dofinansowanie),</p> <p>Program Priorytetowy Ekopiec 2018</p> <p>Gmina Mrocza zawarła umowę dotacji nr DG18017/OA-nem z dnia 11.09.2018 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na zadanie polegające na: „Wymianie źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi na terenie Gminy Mrocza”. W ramach zadania udzielono dofinansowania 9 wnioskodawcom na likwidację nieefektywnego źródła ciepła oraz zakup nowego, ekologicznego źródła ciepła. Całkowity koszt zadania wyniósł 86.548,10 zł. WFOŚiGW w Toruniu przyznał dotację w kwocie 18.000,00 zł. Z budżetu gminy wypłacono dotacje w wysokości 18.000,00 zł. Pozostała część środków stanowiła wkład własny wnioskodawców. Program zrealizowano na podstawie Uchwały nr XLIV/366/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 23 lutego 2018 r.</p> <p>Program Priorytetowy Ekopiec 2019</p> <p>W 2019r. zostało złożonych 10 wniosków, z czego 4 z nich nie spełniało wymagań formalnych zadania. Zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania zostało 6 wniosków, jednakże po podpisaniu umów z beneficjentami 1 osoba złożyła oświadczenie o rezygnacji z udziału w zadaniu. Zgodnie z zawartą umową dotacji Nr 121/2019 w dniu 29.03.2019 r. r. z Powiatem Nakielskim, na terenie gminy Mrocza dokonano wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na nowe kotły grzewcze posiadające stosowne certyfikaty. Zadanie zostało zrealizowane na 5 nieruchomościach zlokalizowanych w mieście Mrocza i w jego ramach zlikwidowano 5 istniejących źródeł ciepła. Zastąpiono je 4 kotłami pelletowymi i 1 kotłem gazowym. Całkowity</p>	2019	96.576,41 zł
			2019	18.000,00 zł dotacji z WFOŚiGW w Toruniu 18.000 zł dotacji z budżetu gminy 5.000,00 dotacji z Powiatu Nakielskiego 7.500,00 z budżetu gminy

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>występuje z wnioskiem do WFOŚiGW w Toruniu o przyznanie dotacji na usuwanie azbestu z terenu Gminy. Na bieżąco wprowadzane są również dane do bazy azbestowej o ilości usuniętego azbestu z terenu gminy.</p> <p><u>Rok 2017</u></p> <p>1. Unieszkodliwianie azbestu z terenu gminy Mrocza – budżet gminy</p> <p>W ramach zadania zawarto 11 umów dotacji na transport i utylizację azbestu na łączną kwotę dotacji 12.157,58 zł.</p> <p><i>Unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy Mrocza przy udziale środków Starostwa Powiatowego w Nakle n/Not.</i></p> <p>W ramach zadania usunięto azbest z terenu gminy Mrocza z 7 budynków mieszkalnych, 1 budynku gospodarczego, 1 budynku działkowego. Usunięto 17,036 Mg wyrobów zawierających azbest. Ogółem koszt – 9.383,06 zł, w tym zawarto umowę dotacji Nr 177/2017 w dniu 13.04.2017 r. z Powiatem Nakielskim na dofinansowanie zadania polegającego na usuwaniu azbestu z terenu gminy Mrocza (transport i unieszkodliwienie) i uzyskano dofinansowanie w wysokości 7.506,45 zł.</p> <p>2. Unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy Mrocza przy udziale środków z WFOŚiGW w Toruniu</p> <p>Zawarto umowę dotacji z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, z siedzibą w Toruniu, ul. Fredry 8 na dokonanie transportu i utylizacji azbestu z gminy Mrocza, przedsięwzięcie zostało sfinansowane w 70% przez WFOŚiGW w</p>		<p>12.157,58 zł</p> <p>dotacja ze Starostwa Powiatowego w Nakle n/Not.– 7.506,45 zł</p> <p>dofinansowane z WFOŚiGW w Toruniu 1.449,39</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>Toruniu, Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 2.582,24 zł. (usunięto azbest z posesji w miejscowości: Mrocza (1,500 Mg), Kosowo (3,100 Mg). 70% stanowi dotacja WFOŚiGW – 1.449,39zł, a pozostałe 30% pokryli mieszkańcy.</p> <p>3. Unieszkodliwianie azbestu po nawałnicy</p> <p>Zawarto umowę dotacji nr DB17147/OZ-azn z dnia 19 grudnia 2017 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, z siedzibą w Toruniu, ul. Fredry 8 na zadanie pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych przez nawałnicę w sierpniu 2017 roku na terenie Gminy Mrocza”. Z zadania skorzystało 71 wnioskodawców. Odebrano i unieszkodliwiono łącznie 231,46 Mg odpadów zawierających azbest. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane w 100% przez WFOŚiGW w Toruniu, tj. w kwocie 137.849,03 zł.</p> <p><u>Rok 2018</u></p> <p>1. Unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy Mrocza z budżetu oraz przy udziale środków Starostwa Powiatowego w Nakle n/Not.</p> <p>Gmina Mrocza zawarła 5 umów dotacji na transport i utylizację azbestu na kwotę 4.883,00 zł. W ramach zadania usunięto 9,132 Mg azbestu z 3 budynków mieszkalnych, 1 budynku gospodarczego, 1 zakładu mechanicznego. Ogółem koszt – 4.883,00 zł, w tym zawarto umowę dotacji Nr 82/2017 w dniu 23 marca 2018 r. z Powiatem Nakielskim na dofinansowanie zadania polegającego na usuwaniu azbestu z terenu gminy Mrocza (transport i unieszkodliwienie) i uzyskano dofinansowanie w wysokości 3.906,39 zł.</p>		<p>zł</p> <p>137.849,03 zł w całości dofinansowane z WFOŚiGW w Toruniu</p> <p>4.883,00 zł w tym: dotacja ze Starostwa Powiatowego w Nakle n/Not.– 3.906,39 zł</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>2. Unieszkodliwianie azbestu z terenu Gminy Mrocza przy udziale środków z WFOŚiGW w Toruniu</p> <p>Zawarto umowę dotacji z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, z siedzibą w Toruniu, ul. Fredry 8 na dokonanie transportu i utylizacji azbestu z gminy Mrocza, przedsięwzięcie zostało sfinansowane w 70% przez WFOŚiGW w Toruniu, tj. w kwocie 3.102,54 zł oraz w 30% przez wnioskodawców - 1.329,66 zł. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 4.432,20 zł. Z zadania skorzystało pięcioro wnioskodawców (usunięto azbest z posesji w miejscowości: Samsiecznynek, Mrocza, Wyrza, Ostrowo). Usunięta ilość wyrobów zawierających azbest wyniosła 12,485 Mg.</p> <p>3. Unieszkodliwianie azbestu po nawałnicy - II etap</p> <p>Zawarto umowę dotacji nr DB 18019/OZ-azn z dnia 27 lipca 2018 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, z siedzibą w Toruniu, ul. Fredry 8 na zadanie pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych przez nawałnicę w sierpniu 2017 roku na terenie Gminy Mrocza - II etap”. Z zadania skorzystało 14 wnioskodawców (dwoje skorzystało z demontażu, transportu i utylizacji a dwunastu z transportu i utylizacji). Odebrano i unieszkodliwiono łącznie 40,283 Mg odpadów zawierających azbest. Zadanie w całości zrealizowane ze środków WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 36.830,36 zł.</p> <p><u>Rok 2019</u></p>		<p>4.432,20 zł, w tym: 3.102,54 zł dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu, 1.329,66 zł wnioskodawcy</p> <p>36.830,36 zł w całości dofinansowane z WFOŚiGW w Toruniu</p> <p>16.000,89 zł, w tym dotacja ze Starostwa</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Mroczy nr XX/184/2016 z dnia 29 kwietnia 2016r. udzielono w 2019 roku 15 dotacji na realizację przedsięwzięć polegających na pokryciu części kosztów związanych z transportem i utylizacją odpadów powstałych przy likwidacji pokryć dachowych zawierających azbest na łączną kwotę 16.000,89 zł.		Powiatowego w Nakle n/Not. - 5.000,00 zł
4.	Sukcesywne zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych	<p>Realizacja Programu EKOPIEC 2018</p> <p>Gmina Mrocza zawarła umowę dotacji nr DG18017/OA-nem z dnia 11.09.2018 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na zadanie polegające na: „Wymianie źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi na terenie Gminy Mrocza”. W ramach zadania udzielono dofinansowania 9 wnioskodawcom na likwidację nieefektywnego źródła ciepła oraz zakup nowego, ekologicznego źródła ciepła. Całkowity koszt zadania wyniósł 86.548,10 zł. WFOŚiGW w Toruniu przyznał dotację w kwocie 18.000,00 zł. Z budżetu gminy wypłacono dotacje w wysokości 18.000,00 zł. Pozostała część środków stanowiła wkład własny wnioskodawców. Program zrealizowano na podstawie Uchwały nr XLIV/366/2018 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 23 lutego 2018r.</p> <p>Realizacja Programu EKOPIEC 2019</p> <p>W 2019r. zostało złożonych 10 wniosków, z czego 4 z nich nie spełniało wymagań formalnych zadania. Zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania zostało 6 wniosków, jednakże po podpisaniu umów z beneficjentami 1 osoba złożyła oświadczenie o rezygnacji z udziału w zadaniu. Zgodnie z zawartą umową dotacji Nr 121/2019 w dniu 29.03.2019 r. r. z Powiatem Nakielskim, na terenie gminy Mrocza dokonano wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na nowe kotły</p>	2018	86.548,10 zł w tym: 18.000,00 zł dotacji z WFOŚiGW w Toruniu, 18.000,00 zł dotacji z budżetu Gminy
			2019	5.000,00 – dotacja z Powiatu Nakielskiego, 7.500,00 zł – dotacja z budżetu gminy

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		grzewcze posiadające stosowne certyfikaty. Zadanie zostało zrealizowane na 5 nieruchomościach zlokalizowanych w mieście Mrocza i w jego ramach zlikwidowano 5 istniejących źródeł ciepła. Zastąpiono je 4 kotłami pelletowymi i 1 kotłem gazowym. Całkowity koszt zadania wyniósł 109.231,56 zł, z czego 5.000,00 zł to kwota dofinansowania ze środków Powiatu Nakielskiego a 7.500,00 zł środki pochodzące z budżetu Gminy Mrocza. Zgodnie z zawartymi umowami każdy z wnioskodawców otrzymał dofinansowanie w wysokości 2.500,00 zł.		
5.	Utrzymanie czystości na drogach, w tym zakup ciągnika rolniczego oraz maszyn do prac komunalnych	Wydatki na wykonywanie usług w zakresie utrzymania czystości w mieście na podstawie umowy z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Mroczy Sp. z o. o.	2017-2019	45.301,50 zł (2017) 39.941,00 zł (2018) 39.500,00 zł (2019)
6.	Kontynuacja działań mających na celu wspieranie rozwiązań pozwalających na eliminację lub minimalizację wielkości emisji pochodzących z transportu (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, modernizacja i rozbudowa dróg)	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc finansowa dla Powiatu Nakielskiego na zadanie pn. "Realizacja inwestycji w ciągu dróg powiatowych Nr 1906C i 1920C na odcinku Wyrza-Mrocza i Wyrza-Małocin" w ramach programu wieloletniego pn. "Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019" - Remont cząstkowy bitumicznych ulic i dróg gminnych 19.006,16 zł - Wykonanie naprawy ulicy Półwiejskiej w Mroczy 24.920,34 zł - Remont ulicy Cichej w Mroczy 6.875,76 zł - Naprawa chodników na ulicy Zwycięstwa 958,75 zł - Naprawa ulic Łużyckiej, Zielonej, Łąkowej oraz Okrężnej w Mroczy 3.190,50 zł	2017-2019 2017 2017 2017 2017 2017	125.000,00 zł 19.006,16 zł 24.920,34 zł 6.875,76 zł 958,75 zł 3.190,50 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		- Naprawa dróg gminnych w miejscowościach Orle, Wiele oraz Matyldzin 2.866,50 zł	2017	2.866,50 zł
		- Przebudowa nawierzchni ul. Poprzecznej w Mroczy 69.437,45 zł	2017	69.437,45 zł
		- Remont chodników na ul. Zwycięstwa w Mroczy 228.926,91 zł	2017	228.926,91 zł
		- Budowa chodnika w Krukówku (w tym środki sołeckie 9.578,00 zł) 19.578,00 zł	2017	19.578,00 zł
		- Budowa chodnika w drodze gminnej Kosowo-Modrakowo - etap IV (w tym środki sołeckie 15.000,00 zł) 25.000,00 zł	2017	25.000,00 zł
		- Przebudowa dróg gminnych tj. Kościuszki, ul. Pl 1 Maja, ul. 5 Stycznia, ul. Łabędzkiego i ul. Bydgoskiej wraz z przebudową przepustu w ciągu drogi gminnej tj. ul. Bydgoskiej w mieście Mrocza 2.197.914,00 zł	2017	2.197.914,00 zł
		- Przebudowa drogi gminnej Nr 090114C relacji Witosław-Wyrza polegającej na poszerzeniu istniejącej jezdni bitumicznej do szerokości 5,0 m łącznie z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową nr 1906 relacji Dziunin-Mrocza, długość przebudowy 995 mb 381.497,97 zł	2017	381.497,97 zł
		- Przebudowa drogi gminnej Nr 090115C relacji Kaźmierzewo-Orzelski Młyn w ramach modernizacji dróg transportu rolniczego (w tym środki sołeckie 9.453,00 zł) 344.652,06 zł	2017	344.652,06 zł
		- Przebudowa dróg gminnych tj. ul. Kościuszki, ul. Plac 1 Maja, ul. 5 Stycznia, ul. Łabędzkiego i ul. Bydgoskiej wraz z przebudową przepustu w ciągu drogi gminnej tj. ul. Bydgoskiej w mieście Mrocza. Wykonanie w 2018 roku wynosi 2.118.538,09 zł	2018	2.118.538,09 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		- Przebudowa dróg gminnych tj. ul. Kościuszki, ul. Plac 1 Maja, ul. 5 Stycznia, ul. Łabędzkiego i ul. Bydgoskiej wraz z przebudową przepustu w ciągu drogi gminnej tj. ul. Bydgoskiej w mieście Mrocza 339.998,21 zł	2018	339.998,21 zł
		- przebudowa drogi gminnej Nr 090128C Izabela-Rajgród (w tym środki sołeckie 5.000,00 zł)	2018	408.300,44 zł
		- remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg gminnych 17.362,42 zł	2018	17.362,42 zł
		- naprawę przy użyciu kamienia ul. Łąkowej i Zielonej 375,15 zł	2018	375,15 zł
		- remont drogi gminnej nr 090134C oraz 090139C 4.179,79 zł	2018	4.179,79 zł
		- naprawę zjazdu na ulicy Piotra w Mroczy 2.339,79 zł	2018	2.339,79 zł
		- Modernizacja drogi we wsi Izabela – kontynuacja (w tym: środki funduszu sołeckiego – 14.700,00 zł) 64.600,00 zł	2018	64.600,00 zł
		- Budowa chodnika na ulicy Spokojnej w Mroczy – etap II 3.900,00 zł	2018	3.900,00 zł
		- Przebudowa ulicy Polnej w Mroczy 1.845,00 zł	2018	1.845,00 zł
		Wydatki inwestycyjne w ramach pozyskanych środków z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej:	2018	
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090159C relacji Drzewianowo – Drzewianowo Wybudowanie, na odcinku od km 0+200 do km 0+310		108 794,97 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		oraz od km 0+330 do km 0+500		
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090129C relacji Drażno – Ostrowo, na odcinku od km 0+300 do km 0+470		65 598,85 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090110C relacji Drzewianowo – Samsiecznynek, na odcinku od km 2+350 do km 2+560		81 038,18 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090143C relacji Wiele – Białowieża, na odcinku od km 0+000 do km 0+530		192 356,44 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090160C relacji Drzewianowo – Drzewianowo Las, na odcinku od km 0+450 do km 0+750		115 685,19 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090102C relacji Puszcza – Rościmin, na odcinku od km 0+600 do km 0+750 oraz od km 1+305 do km 1+315 oraz od km 1+693 do km 1+943		168 866,52 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090137C relacji Izabela – Izabela PGR, na odcinku od km 0+200 do km 0+290, od km 0+750 do km 0+880 oraz od km 1+560 do km 1+680		134 875,65 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090146C relacji Konstantowo – Sitno, na odcinku od km 0+000 do km 0+200		74 587,88 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090130C relacji Samsiecznynek – Bogacin, na odcinku od km 0+000 do km 0+800		300 612,00 zł
		- Przebudowa drogi gminnej nr 090164C relacji Ostrowo – Słupówko, na odcinku od km 0+000 do km 0+730 oraz od km 1+005 do km 1+220		878 817,29 zł
		-Przebudowa drogi gminnej nr 090163C relacji Drzewianowo –		

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		Słupówko, na odcinku od km 0+730 do km 1+440 oraz od km 1+700 do km 2+010	2019r.	998 256,44 zł
		- Odbudowa drogi gminnej nr 090109C relacji Słupówko – Samsieczno, na odcinku od km 0+520 do km 0+810		112 670,33 zł
		- przebudowa ul. Rzecznej w Mroczy		191 980,00 zł
		- przebudowa ul. Polnej w Mroczy		209 255,60 zł
		- budowa ul. Spokojnej w Mroczy		43 713,90 zł
		- budowa chodnika na ul. Spokojnej – etap III 29 967,40 zł		29.967,40
		- budowa chodnika w Krukówku – kontynuacja 50.00,00 zł		50.000,00
		- budowa drogi łączącej ul. Kościuszki z ul. Zieloną w Mroczy 28.905,00		28.905,00
		- przebudowa dróg gminnych 127.493,35 zł		127.493,35
		- przebudowa drogi gminnej w Drzewianowie (FS – 9.500,00 zł) 12.300,00 zł		12.3000,00
		- modernizacja drogi w Izabeli (FS – 15.000,00 zł) 65.000,00 zł		65.000,00
		- budowa chodnika w drodze gminnej Kosowo-Modrakowo etap V (FS) 9.727,00 zł		9.727,00
		- przebudowa drogi gminnej w Krukówku oraz wykonanie wiaty przystankowej (FS – 17.000,00 zł) 19.136,93 zł		19.136,93
		- przebudowa drogi w Wielu – kontynuacja (FS) 1 10.000,00 zł		110.000,00
		- przebudowa dróg gminnych w Witosławiu (FS - 8.751,00 zł) 93.404,02 zł		93.404,02

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		- przebudowa drogi gminnej Wyrza-Broniewo (FS – 11.870,00 zł) 12.000,00 zł - przebudowa ul. Nakielskiej w Mroczy 1.517.528,21 zł przebudowa drogi gminnej w ciągu ul. Rzecznej 633.463,10 zł - przebudowa drogi gminnej relacji Kaźmierzewo – Orzelski Młyn 816.428,67 zł		12.000,00 1.517.528,21 633.463,10 816.428,67
7.	Rozwój ścieżek i szlaków rowerowych, w tym budowa ścieżek rowerowych: Mroczka – Krukówko (Centrum Rowerowe) – Kosowo Mroczka – Matyldzin – Wyrza Mroczka – Jezioro Hetmańskie Mroczka - Wiele	Pomoc finansowa dla Powiatu Nakielskiego na zadanie pn. "Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 1906C na odcinku Mroczka-Matyldzin". W dniu 29.11.2017r. Burmistrz Miasta i Gminy Mroczka podpisał umowę udzielenia pomocy finansowej przez Gminę Mroczka dla Powiatu Nakielskiego na dofinansowanie ww. inwestycji z limitem środków w wysokości 125 000,00 zł.	2017	125.000,00 zł
CEL - ZMINIMALIZOWANIE UCIAŹLIWEGO HAŁASU I UTRZYMANIE JAK NAJLEPSZEJ JAKOŚCI STANU AKUSTYCZNEGO ŚRODOWISKA				
1.	Rewitalizacja dróg jako ciągów komunikacyjnych dla pojazdów oraz ciągów pieszych: Kosowo – Modrakowo, Matyldzin – Matyldzin Górka – Wyrza, Rajgród, Izabela, Ostrowo, Białowieża, Kaźmierzewo, Samsiecznynek	Działania opisane w punkcie 6 celu: „Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy do wymaganych standardów”.	2017-2019	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2.	Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Wprowadzane są zapisy dotyczące standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2019	-
3.	Kontrola emisji hałasu	Kontrolę emisji hałasu przeprowadza WIOŚ w Bydgoszczy, jednak w rozpatrywanym okresie nie przeprowadzono takich badań.	-	-
4.	Kontynuacja realizacji działań edukacyjnych promujących transport zbiorowy i alternatywny (rowerowy)	W celu zwiększenia dostępności mieszkańców Gminy Mrocza do usług medycznych, administracji i oświaty oraz zwiększenia mobilności pracowników na rynku pracy, Burmistrz Mroczy wspólnie z Burmistrzem Nakła nad Notecią oraz Wójtem Sadek wystąpili do Starosty Nakielskiego z wnioskiem o utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych.	2018	-
5.	Ochrona przez hałasem komunikacyjnym, np. nasadzenia pasów zieleni izolacyjnej	Działania w zakresie nasadzeń zostały opisane w punkcie 2 celu: „Ochrona zasobów przyrodniczych”.	2017-2019	-
CEL - UTRZYMANIE DOTYCHCZASOWEGO STANU BRAKU ZAGROZEŃ DLA ŚRODOWISKA I MIESZKAŃCÓW ZE STRONY POŁA ELEKTROMAGNETYCZNEGO				
1.	Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów dotyczących zagrożeń	Uwzględniane są zapisy w postaci uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów dotyczących zagrożeń pochodzących od pól elektroenergetycznych.	2017-2019	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
	pochodzących od pól elektroenergetycznych			
2.	Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	Kontrolę emisji pól elektromagnetycznych prowadzi WIOŚ w Bydgoszczy. W badanym okresie WIOŚ nie prowadził badań dotyczących promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Mroczka.	-	-
CEL - GOSPODAROWANIE WODAMI DLA OCHRONY PRZED: POWODZIĄ, SUSZĄ I DEFICYTEM WODY				
1.	Działania edukacyjne promujące oszczędzanie wody w celu osiągnięcia trwałej świadomości wszystkich użytkowników wód o potrzebie racjonalnego i oszczędnego korzystania z zasobów wodnych, w tym także edukacja ekologiczna rolników w zakresie wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	Bieżące działania informacyjne mieszkańców.	2017-2019	-
2.	Zachowanie powierzchni istniejących zbiorników wodnych	Bieżące działania zmierzające m. in. do przeciwdziałania zanieczyszczeniu zbiorników wodnych i rzek i reagowanie na zgłoszenia dotyczące takich zdarzeń.	2017-2019	-
3.	Utrzymanie, bieżąca konserwacja i modernizacja	<u>Rok 2017</u> - Bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych.	2017-2019	10.000,00 zł (2017)

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
	urządzeń melioracji wodnych	<p>W 2017 roku udzielono dotacji dla Gminnej Spółki Wodnej w Mroczno na dofinansowanie zadania obejmującego konserwację rowów melioracyjnych we wsi Wiele.</p> <p>- W 2017 roku na podstawie zleceń Gminy Mroczno Gminna Spółka Wodna dokonała konserwacji rowów melioracyjnych na kwotę 5.600,00 zł.</p> <p><u>Rok 2018</u></p> <p>- Bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych. W 2018 roku udzielono dotacji dla Gminnej Spółki Wodnej w Mroczno na dofinansowanie zadania pn. „Konserwacja rowów melioracyjnych we wsi Krukówko”.</p> <p>- W 2018 roku na podstawie zleceń Gminy Mroczno Gminna Spółka Wodna dokonała konserwacji rowów melioracyjnych: w obrębie Mroczno na działce 382 (od ujścia rowu do rzeki Rokitka), w obrębie Mroczno na działce 372 od ulicy Łąkowej do ulicy Bydgoskiej, Rowu melioracyjnego przy ulicy Leśnej w kierunku obwodnicy, rowu melioracyjnego w obrębie ewidencyjnym Ostrowo na działkach 205 oraz 149 oraz rowu melioracyjnego w obrębie Mroczno na działce 369. Całkowity koszt zadań w 2018 roku wyniósł 18.760,00 zł.</p> <p><u>Rok 2019</u></p> <p>- oczyszczenie rowów melioracyjnych w sołectwie Wiele 4.000,01 zł - naprawa przepustów w Rościminie i Rajgradzie 10.455,00 zł - oczyszczenie rowu odwadniającego w Witosławiu 1.968,00 zł - opłata za grunty pokryte wodami 373,00 zł</p>		<p>5.600,00 zł (2017)</p> <p>10.000,00zł (2018)</p> <p>18.760,00 zł (2018)</p> <p>4.000,01 10.455,00 1.968,00 373,00</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		Dotacja dla Gminnej Spółki Wodnej w Mroczy na dofinansowanie zadania pn. „Konserwacja rowów melioracyjnych we wsi Wiele”.		1.968,00 373,00 12.000,00 zł
4.	Rozwój obiektów małej retencji	Utrzymanie urządzeń wodnych odbywało się przez ich eksploatację, konserwację oraz remonty w celu zachowania ich funkcji.	2017-2019	-
5.	Monitorowanie jakości wód podziemnych i powierzchniowych	Monitoring jakości wód prowadzi WIOŚ w Bydgoszczy. W rozpatrywanym okresie WIOŚ nie przeprowadził badań jakości wód na terenie Gminy Mrocza. Przeprowadzone zostały badania jakości wód w jeziorach na terenie Gminy Mrocza. Prowadzone były bieżące działania zmierzające m. in. do przeciwdziałania zanieczyszczeniu zbiorników wodnych i rzek. Podejmowano działania w wyniku uzyskanych informacji o zanieczyszczeniu rzeki.	2017-2019	1.464,00 zł
CEL - UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ				
1.	Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w wodę	Działania opisane w punkcie 2 celu: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej”.	2017-2019	-
2.	Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury	- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Mrocza, Matyldzin, Wyrza, Krukówko, Białowieża, Kaźmierzewo, Ostrowo.	2017	8.600,00 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
	związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych, w tym: - budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla miejscowości Mrocza – Chwałka – Słupówko – Wiele – Drzewiadowo – etap II, - budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Matyldzin, Wyrza	W ramach zadania została opracowana Analiza Efektywności Kosztowej. Analiza została wykonana na podstawie zlecenia nr 272.2.17.2017 z dnia 2 lutego 2017 r. przez firmę WESTMOR Consulting z Włocławka. - Budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla miejscowości: Mrocza, Chwałka, Słupówko, Wiele, Drzewianowo - etap II. Wykonano studium wykonalności, które na podstawie zlecenia nr 272.2.172.2017 z dnia 29.09.2017r. wykonała firma WESTMOR Consulting z Włocławka. Ponadto w ramach zadania firmie Hydroterm z Bydgoszczy zlecono wykonanie aktualizacji kosztorysów inwestorskich, które stanowiły podstawę określenia wartości inwestycji. - Budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla miejscowości: Mrocza, Chwałka, Słupówko, Wiele, Drzewianowo w Gminie Mrocza - etap III - budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla miejscowości: Mrocza, Chwałka, Słupówko, Wiele, Drzewianowo w gminie Mrocza- etap III 1.030.000,00 zł - budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej dla miejscowości: MroczaChwałka, Słupówko, Wiele, Drzewianowo w gminie Mrocza- etap II 1 411 930,12 zł	2017-2018 2018 2019 2019	6.396,00 zł (2017) 2.424.559,77 zł (2018) Całkowita wartość zadania : 3.785.069,89 zł 8.347,60 zł (2018) 1.030.000,00 zł 1.411.930,12 zł
3.	Kontynuacja kontroli odprowadzania ścieków i gospodarowania wodą,	- Opracowanie projektu modernizacji oczyszczalni ścieków w Mroczy. Z uwagi na konieczność precyzyjnego wskazania zakresu rozbudowy oczyszczalni ścieków, przeprowadzenie analizy potrzeb	2017-2019	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
	w tym modernizacje i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Mroczy	oraz przeprowadzenie wizji lokalnych rozbudowywanych, podobnych pod względem wielkości oczyszczalni w okolicznych gminach, podjęto decyzję o wyłonieniu wykonawcy dokumentacji technicznej dopiero po szczegółowym przedstawieniu potrzeb w tym zakresie. Wstępnie ustalono to na okres I kwartał 2019 roku. Nie ustalono limitu na 2018 rok. - Prowadzone były bieżące naprawy na oczyszczalni ścieków.		
4.	Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych w Gminie	Prowadzone był bieżące rejestry przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Przedsiębiorcy odbierający nieczystości ciekłe z terenu gminy Mrocza, co kwartał przekazują Burmistrzowi Miasta i Gminy Mrocza sprawozdanie o ilości odbieranych nieczystości ciekłych oraz miejscu ich zrzutu, a także o mieszkańcach z którymi zawarli/zawierają/zrywają umowę na wykonywanie usługi.	2017-2019	-
CEL - RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI				
1.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Podjęto działania zmierzające do przeprowadzenia rekultywacji składowiska odpadów.	od 2017	-
2.	Monitoring powierzchniowego i głębokiego ruchu mas ziemnych na terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Brak ruchów masowych w analizowanym okresie.	2017-2019	-
CEL - OCHRONA GLEB				

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
1.	Podejmowanie działań przeciwdziałających skażeniu gleb oraz ich właściwa ochrona w mpzp	Celem ochrony powierzchni ziemi i gleb, zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Gminy Mroczka, jest zapobieganie zanieczyszczeniu gleb, jak również zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych, koordynowanie i wspieranie działań upowszechniania dobrych praktyk rolniczych, promocja rolnictwa ekologicznego i agroturystyki, jak również likwidacja dzikich wysypisk na terenie gminy Mroczka. Ważne jest również prowadzenie właściwej gospodarki odpadami przez wytwarzających odpady, magazynowanie odpadów na utwardzonym terenie, w pojemnikach.	2017-2019	-
2.	Upowszechnianie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	Współdział gminy w zakresie m. in. działań informacyjnych, konkursów związanych z dobrymi praktykami rolniczymi.	2017-2019	-
CEL - DALSZY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI				
1.	Minimalizacja składowanych odpadów poprzez zastosowanie intensyfikacji segregacji, rozwój selektywnej zbiórki	Działania opisane w punkcie 5 celu: „Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami”.	2017-2019	-
2.	Podejmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest	Działania opisane w punkcie 3 celu: „Dalsza poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy do wymaganych standardów”.	od 2017	-
3.	Rekultywacja składowiska odpadów w m. Ostrowo	W 2017 roku podjęto decyzję o zamknięciu i przeprowadzeniu rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ostrowie w związku z czym zlecono przygotowanie	Od 2017	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>Gmina Mroczka realizuje również obowiązek związany z edukacją ekologiczną mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Przejawia się to poprzez uświadamianie petentów, którzy przychodzą do Urzędu w sprawach związanych z gospodarką odpadami. Ponadto mieszkańcy otrzymują ulotki informujące o sposobie prowadzenia właściwej selektywnej zbiórki odpadów oraz o sposobie i zakresie funkcjonowania PSZOK-a. O segregacji odpadów przypominały mieszkańcom również pojazdy Referatu Obsługi Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Mroczy, które zostały oklejone hasłami i obrazami promującymi segregację odpadów. Pojazdy te z racji realizowanych zadań docierają do najdalszych zakątków gminy, przez co każdy mieszkaniec ma styczność z promowanym systemem selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>Rozwój selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji</p> <p>Działania Gminy w latach 2017-2019 polegały na propagowaniu tworzenia przydomowych kompostowników, wpłynęła na to decyzja z 2016 r. wprowadzająca limit odbieranych bioodpadów (350 kg rocznie na gospodarstwo domowe) od właścicieli nieruchomości oraz przyjmowanych w PSZOK w ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.</p> <p>Systematycznie prowadzony jest monitoring nad ilością i jakością odpadów biodegradowalnych poprzez znakowanie gromadzonych odpadów etykietami samoprzylepnymi z kodami kreskowymi.</p> <p>Ponadto zarówno odpady znajdujące się przy drogach gminnych, jak i na pozostałych gminnych działkach, są w miarę możliwości usuwane na</p>		

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		bieżąco przez jednostki Gminy.		
6.	Dążenie do likwidacji problemu nielegalnego spalania odpadów	<p>Straż Miejska w Mroczy prowadziła bieżące kontrole posesji przede wszystkim w zakresie porządku w obrębie posesji, wyposażenia posesji w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz kontrole palenisk domowych w zakresie spalania odpadów.</p> <p>Kontrole prowadzone były w przypadkach otrzymania informacji, zgłoszenia od mieszkańców oraz w związku z własnymi obserwacjami o podejrzeniu spalania odpadów.</p> <p>W okresie grzewczym w 2017 roku ogółem przeprowadzono 22 kontrole, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 w związku ze zgłoszeniami od mieszkańców, - 15 w związku własnymi obserwacjami o podejrzeniu spalania odpadów. <p>W wyniku prowadzonych kontroli nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 1.300 zł, zastosowano 1 pouczenie, zaś w przypadku 8 kontroli nie stwierdzono uchybień (6 kontroli wynikających ze zgłoszeń mieszkańców, 2 kontrole z własnych obserwacji).</p> <p>W okresie grzewczym w 2018 roku ogółem przeprowadzono 48 kontroli, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spalanie odpadów w paleniskach domowych – 40, - spalanie odpadów poza paleniskami na tzw. otwartym terenie – 8. <p>Przeprowadzono 4 kontrole w związku ze zgłoszeniami od mieszkańców i 44 kontrole w związku własnymi obserwacjami o podejrzeniu spalania odpadów. W wyniku prowadzonych kontroli</p>	2017-2019	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 550 zł, zastosowano 25 pouczeń, zaś w przypadku 16 kontroli nie stwierdzono uchybień (3 kontrole wynikających ze zgłoszeń mieszkańców, 13 kontroli z własnych obserwacji).</p> <p>W okresie grzewczym w 2019 roku ogółem przeprowadzono 49 kontroli, z tego:</p> <p>W wyniku prowadzonych kontroli nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 1.150 zł, zastosowano 15 pouczeń.</p> <p>W związku z prowadzonymi kontrolami funkcjonariusze SM mają prawo min. do pobierania próbek paleniskowych, gdzie w tym zakresie Gmina Mroczka podpisała umowę z Centralnym Laboratorium Pomiarowo Badawczym w Jastrzębiu Zdrój na świadczenie usług w zakresie badania odpadów paleniskowych oraz prowadzenia czynności kontrolnych. Jednakże do chwili obecnej nie pobierano takich próbek, gdyż posiadane uprawnienie jest tak silnym „narzędziem” w walce z zanieczyszczaniem powietrza, że osoby dokonujące spalania odpadów przyznają się do popełnionego wykroczenia na tzw. gorącym uczynku.</p>		
CEL - OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
1.	Ochrona oraz tworzenie nowych form ochrony przyrody (użytki ekologiczne, pomniki przyrody, rezerwaty przyrody, stanowiska dokumentacyjne, obszary chronionego krajobrazu)	Bieżące działania sanitarno-pielęgnacyjne pomników przyrody. Wykonywanie bieżących działań pielęgnacyjnych poprzez korektę korony drzewa wraz z usunięciem posuszu.	2017-2019	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
2.	Pielęgnacja i ochrona istniejącej zieleni urządzonej, w tym ochrona drzew kasztanowych, wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, rewitalizacja Parku Dworskiego nad jeziorem Witosław oraz zagospodarowanie terenów nad jeziorami Rościmin i Wiele	<p>Zadrzewianie</p> <p><u>Rok 2017</u></p> <p>W ramach wiosennego przedsięwzięcia pn. „Zadrzewianie Miasta i Gminy Mrocza w 2017 roku” zakupiono oraz dokonano nasadzeń zgodnie z opracowanym harmonogramem nasadzeń drzew i krzewów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 117 szt. drzew liściastych, 211 szt. drzew iglastych. Wartość ww. asortymentu szkółkarskiego stanowi kwotę – 13.000,00 zł. Przyznane zostało dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 10.000,00 zł zgodnie z umową numer DB17078/OP-zz. Środki własne Gminy wyniosły 3.000,00 zł. <p>Nasadzeniami zostały objęte teren miasta tj. ul. Rzemieślnicza, ul. Piotra, ul. 30-lecia LWP, ul. Kościelna, ul. 5 Stycznia, ul. Kościuszki, ul. Łąkowa, Plac Wolności, oraz wsie: Samsiecznynek, Ostrowo, Wyrza, Rościmin, Jeziorki Zabartowskie, Kaźmierzewo, Matyldzin, Witosław i Ośrodek Zdrowia w Witosławiu.</p> <p><u>Rok 2018</u></p> <p>W ramach wiosennego przedsięwzięcia pn.: „Zadrzewianie Miasta i Gminy Mrocza w 2018 roku” zakupiono oraz dokonano nasadzeń zgodnie z opracowanym harmonogramem nasadzeń drzew i krzewów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 195 sadzonek drzewek. Wartość ww. asortymentu szkółkarskiego stanowi kwotę – 13.000,00zł. Przyznane zostało dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu w wysokości 10.000,00 zł zgodnie z umową numer DB18127/OP-zz. Środki własne Gminy wyniosły 3.000,00 zł.	2017-2019	<p>13.000,00 zł w tym: 10.000,00 zł dotacji z WFOŚiGW w Toruniu</p> <p>13.000,00 zł w tym: 10.000,00 zł dotacji z WFOŚiGW w Toruniu</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>Nasadzeniami zostały objęte teren miasta tj. ul. Piotra, ul. 30-lecia LWP, ul. Kościuszki, ul. Łąkowa, Plac Wolności, ul. Leśna oraz wsie: Izabela, Matyldzin, Rościmin, Rajgród, Witosław, Wiele.</p> <p><u>Rok 2019</u></p> <p>W ramach wiosennego przedsięwzięcia pn.: „Zadrzewianie Miasta i Gminy Mrocza w 2019 roku” zakupiono oraz dokonano nasadzeń zgodnie z opracowanym harmonogramem nasadzeń drzew i krzewów: Nasadzono 200 szt. krzewów na ulicy Bydgoskiej w Mroczy, Nasadzono 202 szt. drzew na terenie miasta i gminy Mroczy Przyznane zostało dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu. Nasadzeniami zostały objęte teren miasta tj. Mrocza, ul. Bydgoska, Mrocza – obwodnica, Mrocza – ul. Dmowskiego, Drzewianowo, Kaźmierzewo, Witosław, Izabela, Orle, Kosowo, Wiele.</p> <p>Ochrona drzew kasztanowych</p> <p><u>Rok 2017</u></p> <p>-Zawarcie umowy dotacji Nr 178/2017 w dniu 13.04.2017r. z Powiatem Nakielskim na dofinansowanie zadania pn. ochrona drzew kasztanowych - 5.000,00 zł. W ramach zadania zakupiono 25 szt. pułapek kominowych, 215 szt. dispenserów feromonowych, 120 szt. paska owadobójczego w celu ochrony kasztanowców przed Szrotówkiem Kasztanowcowiaczkiem. Dokonano cięć sanitarnych drzew – 20 szt. kasztanowców. Koszt ogółem wyniósł 6.387,09 zł, z czego środki z budżetu gminy (21,72% - tj. 1.387,09 zł), środki z budżetu powiatu nakielskiego (78,28% - 5.000,00 zł).</p>	2017-2018	15.000,00 w tym dotacja z WFOŚiGW Toruń 6.387,09 zł, w tym dotacja ze Starostwa Powiatowego w Nakle – 5.000,00zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p><u>Rok 2018</u></p> <p>- Zawarcie umowy dotacji Nr 81/2018 zawartej w dniu 23 marca 2018r. z Powiatem Nakielskim na dofinansowanie zadania pn. ochrona drzew kasztanowych- 5.000,00 zł.</p> <p>W ramach zadania rozwieszono 100 szt. nowych pułapek kominowych wraz z dyspenserami feromonowymi oraz środkami owadobójczymi Moth Kiler, ponadto rozwieszono 54 szt. pułapek zakupionych w ubiegłych latach (wraz z nowo zakupionymi dyspenserami feromonowymi oraz środkami owadobójczymi. Przedsięwzięcie objęło kasztanowce zlokalizowane w miejscowości Witosław oraz na ul. Łąkowej, Zielonej, Łobżenickiej i 30- lecia LWP w mieście Mroczka. Wywieszenia pułapek kominkowych dokonano również w ciągu drogi gminnej Mroczka- Dąbrowice. Dokonano cięć sanitarnych drzew – 18 szt. kasztanowców. Koszt ogółem wyniósł 7.881,91 zł, z czego środki z budżetu gminy (36,56% - tj. 2.881,91zł), środki z budżetu powiatu nakielskiego (63,44% - 5.000,00 zł).</p> <p><u>Rok 2019</u></p> <p>Zawarcie umowy dotacji Nr 120/2019 w dniu 29.03.2019r. z Powiatem Nakielskim na dofinansowanie zadania pn. ochrona drzew kasztanowych - 5.000,00 zł. W ramach zadania zakupiono 70 szt. pułapek kominowych, 306 szt. dyspenserów feromonowych, w celu ochrony kasztanowców przed Szrotówkiem Kasztanowcowiaczkiem. Dokonano cięć sanitarnych drzew – 21 szt. kasztanowców. Koszt ogółem wyniósł 10.021,49 zł, w tym otrzymano dotację z budżetu powiatu nakielskiego - 5.000,00 zł.</p>		<p>7.881,91 zł, w tym dotacja ze Starostwa Powiatowego w Nakle – 5.000,00zł</p> <p>10.021,49zł, w tym dotacja ze Starostwa Powiatowego w Nakle – 5.000,00zł</p>

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
		<p>Rewitalizacja Parku Jagiełły wraz z budową drogi dojazdowej</p> <p>W I półroczu 2018 roku został złożony wniosek o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi dojazdowej na podstawie dokumentacji opracowanej przez firmę Loctor z Sicienka. Gmina uzyskała wszystkie stosowne decyzje administracyjne umożliwiające realizację zadania. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, SSZ.271.3.10.2018 z dnia 02-08-2018 r. w dniu 14 września podpisano umowę Nr 272.3.9.2018 pomiędzy Gminą Mroczka a Zakładem Gospodarki Komunalnej w Mroczy Sp. z o.o. na budowę drogi gminnej do Parku Jagiełły. Kwota przedmiotu zamówienia wyniosła 84.969,16 zł, termin realizacji 22.10.2018 roku. W dniu 26.10.2018 roku miał miejsce odbiór końcowy zadania. Inwestycja została w całości finansowana ze środków własnych. Koszt inwestycji wyniósł 97.269,16 zł</p> <p>Rewitalizacja zabytkowego Parku w Witosławiu</p>	2018	97.269,16 zł
			2019	41.932,00
3.	Zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych	Udział pracowników Urzędu w pracach odnowieniowych lasu polegających na wprowadzeniu nowego pokolenia lasu. Zasadzono ponad 20.000 sadzonek, przez co odnowiono ponad 3,5 ha lasu na terenie leśnictwa Drzewianowo. Działania zostały przeprowadzone w związku z poważnymi zniszczeniami w lasach będących efektem nawałnicy, która wystąpiła w sierpniu 2017 roku m. in. na terenie Gminy Mroczka.	2018	-

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
CEL - PRZECIWDZIAŁANIE WYSTĘPOWANIU POWAŻNYCH AWARII				
1.	Kontynuacja realizacji akcji informacyjno – edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa dotyczących zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	<p>Na terenie Gminy Mroczka nie występują zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.</p> <p>W latach 2017-2019 Gmina Mroczka prowadziła systematyczne działania w zakresie informowania mieszkańców o potencjalnych zagrożeniach oraz edukowania o sposobie postępowania w razie ich wystąpienia. Służy temu mobilny system powiadamiania i ostrzegania, skierowany do mieszkańców Gminy.</p> <p>Ponadto wszelkie ostrzeżenia i komunikaty publikowane są na stronie internetowej www.mroczka.pl</p>	2017-2019	-
2.	Kontrole podmiotów gospodarczych, które mogą mieć negatywny wpływ na środowisko, dotyczy to przede wszystkim: - Zakładu Gospodarki Komunalnej, - Fermy Tuczki Trzody Chlewnej w Konstantowie	<p>Głównym problemem występującym na terenie Gminy Mroczka są wnioski i skargi mieszkańców w sprawie uciążliwości z fermy trzody chlewnej w Konstantowie.</p> <p>Hodowla tak dużej ilości trzody chlewnej jest przyczyną zanieczyszczenia powietrza, co zostało potwierdzone w 2017 roku w raporcie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Stwierdzono, że w rejonie fermy przekroczone są dopuszczalne normy wszystkich badanych cech.</p> <p>Uciążliwość dla mieszkańców stanowi również oczyszczalnia ścieków w Mroczce.</p> <p>Prowadzone były bieżące kontrole podmiotu.</p>	2017-2019	-
3.	Doposażenie	Gmina zakupiła mobilny agregat prądotwórczy do Urzędu,	2017	56 826,00 zł w tym: 34.603,00 zł

Lp.	Rodzaj zadań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty i źródła finansowania
	wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia, w tym zakup samochodu pożarniczego typu średniego dla OSP Drzewianowo oraz zakup sprzętu do ratownictwa i wyposażenia strażaków	który ma służyć gminie do celów zarządzania kryzysowego. Zadanie to pochłonęło środki w wysokości 56.826,00 zł.		- środki z Salutaris i 22.223,00 zł – środki własne

Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania programu

W ocenie postępu wdrażania Programu Ochrony Środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych. Powinno być ono realizowane przy pomocy wskaźników (mierników) stanu środowiska i zmian presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w ramach monitoringu wdrażania Programu ma za zadanie bezpośrednio monitorowanie wdrażania podjętych działań, oraz pośrednio ocenę realizacji wskazanych priorytetów w zakresie Programu Ochrony Środowiska.

W celu właściwej oceny stopnia wdrażania Programu Ochrony Środowiska konieczne jest ustalenie zasad przedstawiania postępów w realizacji programu. Dobrymi miernikami wyznaczającymi stan środowiska i presji na środowisko są wskaźniki, których podstawowym zadaniem jest zobiektywizowanie oceny realizacji celów.

Porównanie informacji określonych na podstawie pomiarów i ocen do stanu bazowego będzie efektem realizacji założonych celów i działań o programie. Istotne znaczenie mają też mierniki świadomości społecznej (m.in. edukacja ekologiczna w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy).

Wskaźniki pomocne do oceny realizacji programu przedstawiono w tabeli. W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie Miasta i Gminy Mroczka zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2014 roku (rok bazowy) ze stanem na rok 2017, 2018 i 2019.

Tabela 2 Wskaźniki monitoringu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
Obszar interwencji – ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	szt.	5			UMiG	
2.	Ilość zmodernizowanych systemów grzewczych	szt.	4 – budynki użyteczności publicznej 14- w gospodarstwach indywidualnych przez realizację Programu Ekopiec			UMiG	
3.	Udział instalacji OZE	szt.	1 Mała Elektrownia Wodna o mocy 30 KW w Wyrzy			UMiG	
4.	Redukcja pokryć dachowych z azbestu	szt. posesji	84	22	15	UMiG	
5.	Prowadzone akcje dotyczące ochrony powietrza i oszczędzania energii		Informowanie mieszkańców o możliwości uzyskania dofinansowania i skorzystania z programów np. Programu Ekopiec współfinansowanego przez WFOŚiGW w Toruniu			UMiG	
6.	Ilość dróg, na których prowadzi się mechaniczne czyszczenia na sucho i mokro	km	Działanie prowadzone w ramach umowy z ZGK Sp. z o.o. w Mroczy.			UMiG	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
7.	liczba inwestycji komunikacyjnych usprawniających ruch [szt.]	szt.	Liczne inwestycje drogowe opisane we wcześniejszej części opracowania.			UMiG	
8.	udział dróg utwardzonych w ogólnej długości dróg w Gminie	km	Gmina Mroczka posiada ok 178,5 km dróg gminnych o różnej nawierzchni, w tym 119,828 km dróg gruntowych i bitumicznych.			UMiG	
9.	długość ścieżek rowerowych na obszarze Gminy [km]	km	4,9	4,9	4,9	GUS	
Obszar interwencji – zagrożenia hałasem							
1.	ilość zmodernizowanych odcinków dróg gminnych w danym roku [szt.]	szt.	Modernizacje dróg opisane we wcześniejszej części opracowania. Działania prowadzone na bieżąco.			UMiG	
2.	ilość prowadzących prac związanych z przebudową ulic w m. Mroczka [szt.]	szt.	Dane w zakresie dróg opisane we wcześniejszej części opracowania.			UMiG	
3.	ilość zakładów przekraczających dopuszczalne poziomy emisji [szt.]	szt.	0			UMiG	
4.	ilość przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych [szt.]	szt.	Kontrolę emisji hałasu przeprowadza WIOŚ w Bydgoszczy, jednak w rozpatrywanym okresie nie przeprowadzono takich badań.			WIOŚ	Brak możliwości oceny wskaźnika
5.	odsetek osób korzystających z	%	Brak danych			WIOŚ	Brak możliwości oceny wskaźnika

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
	transportu zbiorowego						
6.	długość pasów zieleni izolacyjnej [km]	km	Brak danych				Brak możliwości oceny wskaźnika
Obszar interwencji – pola elektromagnetyczne							
1.	ilość wykonanych pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w danym roku		W badanym okresie WIOŚ w Bydgoszczy nie prowadził badań dot. promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Mrocza.			WIOŚ	Brak możliwości oceny wskaźnika
2.	wielkość zanotowanej emisji [V/m]					WIOŚ	Brak możliwości oceny wskaźnika
Obszar interwencji – gospodarowanie wodami							
1.	Udział powierzchni istniejących zbiorników wodnych w ogólnej powierzchni gminy	%	3	3	3	UMiG	
2.	powierzchnia gruntów zmeliorowanych	ha	Powierzchnia zmeliorowanych gruntów na terenie Gminy Mrocza wynosi prawie 1 800 ha. Zmeliorowane grunty zajmują powierzchnię 1 373 ha, natomiast użytki trwałe, 350 ha. Rowy melioracyjne ciągną się na długości 62 km			UMiG	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
3.	stan / potencjał ekologiczny wód powierzchniowych w punktach monitoringowych na terenie Gminy		- JCW Orla od Jeziora Więcborskiego do wypływu z Jez. Witosławskiego – umiarkowany stan ekologiczny - JCW Noteć od Kanału Bydgoskiego do Kcynki – słaby potencjał ekologiczny			WIOŚ	
Obszar interwencji – gospodarka wodno-ściekowa							
1.	stopień zwodociągowania [%]	%	96,7	96,7	96,7	GUS	
2.	przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1498	1515	1564	GUS, sprawozdania	
3.	przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1030	1024	1088	GUS, sprawozdania	
4.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	85,50	85,50	90,4	GUS, sprawozdania	
5.	ilość ścieków odprowadzonych (dam3/rok)	dam3/rok	194,0	229,0	193,0	GUS, sprawozdania	
6.	ilość prowadzonych prac modernizacyjnych oczyszczalni i przepompowni ścieków	szt.	Prowadzone były bieżące naprawy.			UMiG	
7.	udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	osób	7815	7840	8724	GUS, sprawozdania	
8.	ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	59	59	89	GUS, sprawozdania	
9.	ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	343	343	358	GUS	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
10.	Ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach odpływających z oczyszczalni (BZT5)	kg/rok	901	1530	1194	GUS, sprawozdania	
11.	Ilość ścieków oczyszczonych w ciągu roku	dam ³	194,0	229,0	193,0	GUS	
Obszar interwencji – zasoby geologiczne							
1.	powierzchnia terenów wymagających rekultywacji [ha]	ha	Brak dokładnych danych, min. 3 ha – składowisko odpadów.			UMiG	
2.	ilość wystąpień zjawisk ruchów masowych	szt.	Brak ruchów masowych w analizowanym okresie.			UMiG	
Obszar interwencji - gleby							
1.	udział gleb, w których konieczne jest wapniowanie [%]	%	Badania chemizmu gleb ornych Polski prowadzi IUNG w Puławach w 5-letnich odstępach czasowych. Ostatnia edycja pomiarowa miała miejsce w 2015 roku. Brak danych dla rozpatrywanego okresu.			IUNG Puławy	Brak możliwości oceny wskaźnika
2.	udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych [%]	%				IUNG Puławy	Brak możliwości oceny wskaźnika
3.	ilość zużytych nawozów sztucznych na 1 ha użytków rolnych [kg]	kg				IUNG Puławy	Brak możliwości oceny wskaźnika
Obszar interwencji – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
1.	ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania [%]	%	0 (maksymalny dopuszczalny 45)	0 (maksymalny dopuszczalny 45)	Dane niedostępne w czasie sporządzania raportu	UMiG	
2.	przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne, odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	%	106,21 (nie powinien być niższy niż 45)	98,10 (nie powinien być niższy niż 45)	Dane niedostępne w czasie sporządzania raportu	UMiG	
3.	przygotowanie do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	%	23,93 (nie powinien być niższy niż 20)	23,97 (nie powinien być niższy niż 30)	Dane niedostępne w czasie sporządzania raportu	UMiG	
4.	ilość odpadów komunalnych przekazanych do PSZOK przez mieszkańców [Mg]	Mg	1.126,400	503,919	525,735	UMiG	
5.	przewodzone działania edukacyjne		Prowadzono bieżące działania edukacyjne w zakresie selektywnej zbiórki odpadów.			UMiG	
6.	ilość odbieranych odpadów z gospodarstw domowych [Mg]	Mg	- zebrane selektywnie 177,16 Mg - odpady zmieszane 666,38 Mg Łącznie 843,54 Mg	- zebrane selektywnie 144,48 Mg - odpady zmieszane 680,90 Mg Łącznie 825,38 Mg	- zebrane selektywnie 144,367 Mg - odpady zmieszane 790,84 Mg Łącznie 935,207Mg	UMiG	
Obszar interwencji – zasoby przyrodnicze							

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
1.	% powierzchni Gminy objętej prawną ochroną przyrody	% pow.	33,9%	36,2%	33,5%	GUS	
2.	powierzchnia rezerwatu przyrody [ha]	ha	102,8	102,8	102,8	GUS	
3.	liczba pomników przyrody [szt.]	szt.	81	81	81	GUS	
4.	powierzchnia obszaru chronionego krajobrazu [ha]	ha	200	90,70	63,87	GUS	
5.	powierzchnia użytków ekologicznych [ha]	ha	70,80	70,80	70,80	GUS	
6.	roczna powierzchnia: nasadzeń zalesień	szt.	165 1400	323 1338	202	GUS, sprawozdania	
7.	liczba parków wiejskich na terenie Gminy	szt. ha	1 4,1	1 4,1	1 4,1	GUS	
8.	powierzchnia Gminy objęta gruntami leśnymi	ha % pow.	2296,16 15	2292,15 15	2301 15,3	GUS, sprawozdania	
Obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami							
1.	Na terenie Miasta i Gminy nie ma zlokalizowanych obiektów, które mogłyby stanowić źródło poważnej awarii.						

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Stopień realizacji w latach 2017-2019			Źródło danych	Zmiana wskaźnika w stosunku do roku bazowego
			2017	2018	2019		
Objaśnienia: kolor zielony – poprawa lub brak zmian wartości wskaźnika kolor czerwony – pogorszenie wartości wskaźnika							

Podsumowanie i wnioski

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska przedstawia podjęte działania w latach 2017-2019. Program Ochrony Środowiska jest podstawowym narzędziem polityki ekologicznej w mieście i Gminie Mroczka. Oznacza to konieczność stałego aktualizowania i określania priorytetów dla miasta i Gminy Mroczka w zakresie poszczególnych zadań oraz sposobów ich wykonania dla celów poprawy stanu środowiska.

Zadania własne Gminy, w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy o samorządzie gminnym, ale także z innych ustaw sektorowych dotyczących ochrony środowiska oraz wydawanych pozwoleń. Gmina Mroczka przez kolejne lata obowiązywania Programu Ochrony Środowiska wykonywała szereg zadań, wynikających wprost ze wspomnianych wyżej przepisów, które odnosiły się przede wszystkim do następujących elementów: ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; gminnych dróg, ulic; kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, składowisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; zieleni gminnej i zadrzewień.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska realizowane są zgodnie z kompetencjami przez samorząd gminny oraz jednostki działające na terenie gminy, zostały w większości zrealizowane. Spośród wyznaczonych przedsięwzięć realizowane były również takie, których specyfika wymaga systematyczności w każdym roku np. zadania z zakresu edukacji ekologicznej. Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji czy dofinansowań została zrealizowana częściowo. Natomiast realizacja zadań, które nie zostały zrealizowane w latach raportowania nie została zaniechana, a wyłącznie przesunięta do realizacji na kolejne lata obowiązywania planu operacyjnego.

Wymienione wyżej zadania realizowane są w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie miasta i Gminy Mroczka. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Gmina pozyskiwała środki

finansowe ze źródeł, takich jak dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska stanowi ocenę postępów w jego realizacji, w oparciu o przyjęte cele i priorytety. Przeprowadzona analiza pokazanych w raporcie wskaźników w poszczególnych grupach elementów środowiska daje podstawę do określonych wniosków.

Na terenie Gminy Mroczka wzrosła liczba terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, co roku są nowe nasadzenia drzew i krzewów, jednak w wyniku nawałnicy, która miała miejsce w sierpniu 2017 roku zmniejszyła się powierzchnia lasów i spora powierzchnia tych terenów uległa zniszczeniu. Wzrosła liczba mieszkańców przyłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Na terenie Gminy prowadzone są stałe modernizacje i przebudowy dróg. Podejmowane są również działania zmierzające do poprawy ochrony powietrza na terenie Gminy Mroczka, poprzez wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków. W obszarze gospodarki odpadami Gmina Mroczka wypada dobrze. Wzrasta ilość odpadów przekazywanych w sposób segregowany, Gmina osiąga wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji oraz przygotowania do ponownego użycia odpadów budowlanych. Należy poprawić poziom przygotowanie do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Należy dążyć do stałej poprawy systemu gospodarki odpadami, by jak największa ilość odpadów była zbierana w sposób selektywny wprost z gospodarstw domowych a PSZOK był tego uzupełnieniem. Stałe prowadzone są działania zmierzające do usuwania wyrobów zawierających azbest. Jego znacząca ilość została usunięta w wyniku nawałnicy z 2017 roku.

Części wskaźników nie można było ocenić ze względu na brak danych w latach obejmujących okres sprawozdawczy. Nie jest to jednak związane z niewystarczającą ewidencją, a z brakiem danych udostępnianych przez jednostki odpowiedzialne.

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka w latach 2017-2019 ocenia się pozytywnie. Istnieją jednak obszary, na które należy zwrócić uwagę i dążyć do ich poprawy. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy raport z trzyletniego okresu realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym

odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Aby stwierdzić realną poprawę jakości środowiska potrzeba jednak dłuższego okresu i dalszych działań inwestycyjnych.

Zaleca się kontynuację realizacji wyznaczonych zadań, zwłaszcza związanych z gospodarką wodno-kanalizacyjną. Sugeruje się pozyskiwanie partnerów inwestycyjnych i korzystanie z zewnętrznych środków finansowania co pozwoli odciążyć budżet Gminy.

Spis tabel

<i>Tabela 1 Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Mroczka, lata 2017-2019 .....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 2 Wskaźniki monitoringu .....</i>	<i>39</i>

Uzasadnienie

Zgodnie zapisem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019r. poz. 1396 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 tej ustawy. Program sporządzony przez organ wykonawczy gminy uchwalany jest następnie przez radę gminy (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska).

Z wykonanie Programu Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza sporządza raport. Raport taki przedstawia się Radzie Miejskiej w Mroczy. Stąd też Burmistrz raport sporządził z wykonania Programu Ochrony Środowiska za okres od 1 stycznia 2017r. Do 31 grudnia 2019r. i przedstawia Radzie Miejskiej w Mroczy.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Mroczy

Jarosław Odrobiński